

Виховна година на тему:

«Відповідальність підлітків за скоєння злочинів»

Мета: З'ясувати суть поняття кримінальна відповідальність неповнолітніх. Розвивати знання про відповідальність своїх дій у житті, розвивати вміння брати приклад з хорошої поведінки підлітків. Збагачувати словниковий запас дітей. Виховувати почуття відповідальності за свої дії.

Хід бесіди

1. Вступна частина.
2. Організація учнів до роботи.
3. Ознайомлення з темою і метою бесіди. Вступне слово вчителя.

Тема нашої бесіди «Відповідальність підлітків за скоєння злочинів». Ви вже дорослі діти і повинні знати про кримінальну відповідальність, повинні вміти розібратися в життєвих ситуаціях. Ось про це ми сьогодні з вами поговоримо.

— Що ж таке кримінальна відповідальність?

(Діти висловлюють свої думки).

Кримінальна відповідальність — це обов'язок особи дати звіт про свої дії уповноваженим на те державним органам (*зізнання попереднього розслідування прокуратури, суду*), а також перетерпіти певні обмеження, страждання, відчути примусову дію кримінального закону. Частиною кримінальної відповідальності є застосування покарання щодо винного. Кримінальна відповідальність, як і кожний вид юридичної відповідальності, ґрунтується на конституційному принципі законності. Це означає, що кримінальній відповідальності і покаранню підлягає лише особа, винна у вчиненні злочину.

— Що таке злочин?

(Діти висловлюють свої думки).

Злочин — це суспільно небезпечне діяння, виявлене або в дії, або у бездіяльності. Злочин полягає в активних діях (*крадіжка чужих речей, вчинення тілесних ушкоджень іншим людям*).

— Як же бути, коли вчинено злочин?

(Діти висловлюють свої думки).

Повідомлення про злочин є важливою умовою боротьби зі злочинністю і засобом запобігання їй, свідчить про громадську зрілість людини. Воно не має нічого спільного з таким негативним явищем, як наклеп. Ябіда ніколи не виступить відкрито проти недоліків, а таємно обговорюватиме їх за спиною своїх товаришів.

Якщо людина напевно знає про підготовлений або вчинений злочин, повідомити про який зобов'язує закон, але все-таки не виконує цього обов'язку, вона підлягає кримінальній відповідальності.

Деякі інші види пасивної поведінки є злочинною бездіяльністю (*неподання водієм допомоги людині, яка постраждала під час автомобільної аварії, неподання капітаном судна допомоги людям, які гинуть у воді*).

— Що ж чинять з особою, яка вчинила злочин?

(Діти висловлюють свої думки).

— Особа, яка вчинила злочин, підлягає кримінальній відповідальності і покаранню. Кримінальне покарання застосовується тільки за вироком суду й відповідно до закону.

— З якого віку може нести особа кримінальну відповідальність?

— Вік, з досягненням якого настає кримінальна відповідальність за злочин, — 16 років.

Однак за вбивство, зумисне заподіяння тілесних ушкоджень, що спричинили розлад здоров'я, згвалтування, розбійний напад, крадіжку, злісне хуліганство, зумисне знищення або пошкодження державного майна чи майна громадян, що призвело до тяжких наслідків, а також за умисне вчинення дій, які можуть викликати аварію, відповідальність настає з 14 років.

— Як бути, якщо підлітку ще немає 14 років, а він учинив суспільно-небезпечне, заборонене законом діяння, наприклад — украв?

(Діти висловлюють свої думки).

Щодо такого підлітка застосовуються примусові заходи виховного характеру або заходи громадського впливу.

На жаль, 14 – 16-річні підлітки не завжди знають, що вони вже можуть бути притягнені до кримінальної відповідальності.

Підстави і принципи кримінальної відповідальності визначаються кримінальним правом. Кримінальне право є системою юридичних норм, встановленою Верховною Радою України, які визначають не лише принципи і підстави кримінальної відповідальності, а й те, які суспільно небезпечні діяння є злочинами і які покарання можуть бути застосовані до осіб, котрі вчинять злочин. І серед дорослих, і серед дітей широко розповсюджена хибна думка, що закон за скоєний підлітком злочин ніяких серйозних заходів не передбачає, що неповнолітні користуються в цій сфері особливими привілеями і пільгами. Позиція кримінальної відповідальності інша.

Неповнолітні несуть кримінальну відповідальність на тих же правах, що й дорослі злочинці.

Гуманізм зовсім не означає потурання. Кримінальний кодекс України не надає пільги неповнолітнім. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх передбачені цим кодексом також.

Високий рівень дитячої злочинності у Японії. Поряд зі швидким кількісним зростанням звертає на себе особливу увагу й інша особливість дитячої злочинності. З кожним роком вона стає більш організованою і груповою, зростає число неповнолітніх рецидивістів, виникають більш нові її небезпечні форми.

У найбільшому місті Токіо зареєстровано 569 юнацьких банд, які налічують у своєму складі близько 30 тисяч підлітків.

Банди в Англії («Тедді-Бойз», «Вовчі зграї») наводять жах і тероризують місцеве населення.

Ви дивитесь іноземні фільми на цю тему. Які почуття вони викликають у вас?

(Діти розповідають).

Ліквідація злочинності й правопорушень серед неповнолітніх є складовою і невід'ємною частиною загальної проблеми викорінення злочинності в нашій країні.

— Чи є в нас умови для розвитку дитячої злочинності?

(Діти відповідають).

— Ми намагаємося не допустити злочинності серед неповнолітніх. У школах створені всі умови для навчання і відпочинку.

(Діти розповідають).

— Які кінофільми ви дивились про боротьбу з дитячою злочинністю?

— Згадайте, в яких фільмах діти, завдяки старанній роботі кримінальних органів (осіб), ставали на правильний шлях?

Підсумовуючи бесіду, розглянемо декілька ситуацій.

1. З тих чи інших причин ви зустрічаєтесь з гуртом підлітків, які пропонують вам закурити або понюхати... Як ви вчините в цьому випадку?

2. У лісі, на галявині, зібралися молоді люди погуляти, розпиваючи спиртні напої. Як ви вчините?

— Які прислів'я на цю тему знаєте?

— Хто знає гуморески про негативні наслідки після надмірного вживання алкоголю?

— Був вечір, зустріч з випускниками в школі «N». Після концерту самодіяльності розпочалися танці. Раптом у дверях зали з'явилося кілька хлопців напідпитку. Один з них, грубо розштовхуючи хлопців, підійшов до дівчини і буквально потягнув її танцювати. Вона відмовилася. У відповідь пролунала нецензурна лайка. За дівчину заступився її товариш з класу. П'яний розмахнувся, вдарив хлопця по обличчю, і той упав.

(Висловити думки про цю ситуацію).

— Де були правильні вчинки, а де неправильні? Вчинок п'яного — це хуліганство. А хуліганство — це злочин.

Дуже важкий час переживає наша країна. Невчасна виплата зарплати, безробіття приводять до того, що підлітки стають на шлях крадіжок у держави, у людей, особливо літніх. А в цей час земля заростає бур'янами. Попрацюйте на землі — вона вам віддячить.

Діти! Я вам бажаю, щоб ви були розумними, працьовитими, стриманими, добрими, робили лише добро. Дякую, що ви взяли активну участь у бесіді.